

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2025./2026.

ШКОЛСКИ ЕСЕЈ

SRP.64.SR.R.K2.16

65617

Начин исправљања грешака на листу за уредно писање:

		
↑	↑	↑
Прецртан погрешан одговор у заградама	Тачан одговор	Параф (скраћени потпис)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

СРПСКИ ЈЕЗИК

Школски есеј

ОЦЕЊИВАЧ **1**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

S
R
P
2

ПРАЗАН ПАПИР ☐

НЕДОВОЉАН БР. РЕЧИ ☐

НЕИСПУЊЕН
ЗАДАТАК ☐

D-S064

A

Читање и
разумевање
текста

A1 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

A2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A3 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A4 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A5 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

B

Писмено
изражавање

B1 0 ☐ 1 ☐

B2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

B3 0 ☐ 1 ☐

C

Употреба
српског
језика

C1 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

C2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

C3 0 ☐ 1 ☐

SRP.64.SR.R.E2.01

65618

Шифра оцењивача: _____

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

SRP2

ОВДЕ ПРИПИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

СРПСКИ ЈЕЗИК

Школски есеј

ОЦЕЊИВАЧ **2**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

S
R
P
2

ПРАЗАН ПАПИР ☐

НЕДОВОЉАН БР. РЕЧИ ☐

НЕИСПУЊЕН
ЗАДАТАК ☐

D-S064

A

Читање и
разумевање
текста

A1 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

A2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A3 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A4 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐

A5 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

B

Писмено
изражавање

B1 0 ☐ 1 ☐

B2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

B3 0 ☐ 1 ☐

C

Употреба
српског
језика

C1 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

C2 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐

C3 0 ☐ 1 ☐

Шифра оцењивача: _____

SRP.64.SR.R.F2.01

65619

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

SRP2

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не пишите школски есеј док то не одобри водитељ испитне просторије.

Испит траје **150** минута.

Напишите школски есеј ћирилицом следећи приложена упутства и смернице.

Школски есеј треба да садржи најмање **300** речи.

Можете писати по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Школски есеј обавезно напишите на листу за уредно писање.

Пишите читко. Школски есеј бодоваће се с нула (0) бодова ако је писан нечитко или великим штампаним словима.

На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин исправљања грешака.

Приликом исправљања грешака потребно је да ставите параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Користите искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Проверите да ли сте налепили идентификационе налепнице на све испитне материјале.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 12 страница, од тога 3 празне.

Пажљиво прочитајте наведени текст и смернице за писање школског есеја.
Свој школски есеј обликујте као заокружену целину с **уводом, разрадом и закључком**.
Пазите да Ваш школски есеј буде **правописно и граматички тачан**.
У свој школски есеј треба да уврстите све смернице.
Редослед понуђених смерница не обавезује Вас у обликовању школског есеја.

Енциклопедија мртвих

Читав живот

(одломак)

Ово што овде пише, у овој свесци, то су обични енциклопедијски подаци, безначајни за сваког другог осим за мене и за моју мајку; имена, места, датуми. И то је једино што сам успела, на брзину, да запишем, негде у свитање. Али оно што чини ту енциклопедију јединственом на свету – не само зато што је уникатна – то је начин на који су описани људски односи, сусрети, пејзажи; оно обиље детаља од којих је састављен људски живот. Податак (на пример) о његовом месту рођења, потпун и тачан („Краљевчани, општина Глина, срез сисачки, област Банија“) попраћен је још и географским и историјским појединостима, јер тамо је све записано. Све. Предео његовог родног краја дат је тако живо да сам се, читајући, прелећући заправо редове и пасусе, осећала као да сам била тамо, у срцу предела: снег на врховима далеких планина, гола стабла, залеђена река по којој, као на Бројгеловим пејзажима, промичу на чкаљкама деца, међу којима сам видела јасно и њега, свог оца, мада тад још не бејаше мој отац, него само онај који ће бити мој отац, онај који је био мој отац.

(...)

Нећу вам препричавати, сад, по сећању, како је све то тамо забележено, описано – дан и ток просидбе, старинска свадба где се троши немилице, читав живописни фолклор који чињаше део тог живота – јер ми се све то чини недовољним и фрагментарним у односу на оригинал. Али не могу да вам не поменем да је ту наведен списак кумова и званица, име свештеника који ће их венчати, здравице и песме, поклони и њихови доносиоци, списак јела и пића. Ту онда следи, хронолошки, онај прекид од пет месеци, између новембра и маја, када се млади пар настањује у Београду, распоред соба и намештаја, цена шпорета, кревета и ормана, као и оне присности које су, у сличним приликама, увек тако исте а увек тако различне. Јер – а то је мислим основна порука састављача „Енциклопедије“ – никад се ништа не понавља у историји људских бића, све што се на први поглед чини да је исто једва да је слично; сваки је човек звезда за себе, све се догађа увек и никад, све се понавља бескрајно и непоновљиво. (Стога састављачи „Енциклопедије мртвих“, тог величанственог споменика различности, инсистирају на појединачном, зато им је свако људско створење светиња.)

(...)

„Енциклопедија мртвих“ не брине, међутим, само о материјалним добрима, то није књига двојног књиговодства или књига инвентара, нити именик као „Књига Краљева“ или

„Књига Постања”, мада јесте и то; у њој се говори и о душевним стањима човека, о његовом погледу на свет, на Бога, о његовим сумњама у постојање другог света, о његовим моралним нормама. Али оно што највише зачуђује, то је тај јединствен спој спољњег и унутрашњег, то инсистирање на материјалним чињеницама које се затим доводе у логичну везу са човеком, са оним што се зове његова душа.

Данило Киш

Смернице за писање:

1. Представите приповетку „Енциклопедија мртвих” у контексту Кишовог стваралачког опуса.
2. Објасните шта је „Енциклопедија мртвих” и њену основну поруку.
3. Објасните шта нараторка из „Енциклопедије мртвих” сазнаје о оцу.
4. Образложите своје тврдње и поткрепите их одговарајућим цитатима.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Празна страница

Празна страница

Празна страница